

*Марковська Анна Сергіївна,
студентка 2-го курсу факультету прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції) Національного університету
«Одеська юридична академія»*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри аграрного,
земельного та екологічного права Годованюк А. Й.*

СПАДКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Питання спадкування земельної ділянки завжди було одним із найбільш дискусійних в юридичній науці. Це насамперед пов'язано з тим, що спадкування є одним із джерел виникнення спільної власності на земельну ділянку. Питання регулювання та виникнення спільної власності за допомогою спадкування регулюються нормами Цивільного кодексу України, але із урахуваннями Земельного кодексу України.

Так, у статті 1216 Цивільного кодексу України зазначено визначення спадкування. Спадкування – це перехід прав та обов'язків від фізичної особи, яка померла до інших осіб спадкоємців [1]. У статтях 1261-1265 Цивільного кодексу України закріплений список осіб, котрі можуть претендувати на спадок.

Слід детально розглянути перелік цих осіб. Так, у вказаному кодексі можна поділити осіб на категорії:

- діти, один із подружжя, тощо;
- рідні брати, сестри, тощо;
- рідні тітка та дядько, тощо;
- особи, які проживали з спадкодавцем не менше п'яти років однією сім'єю, тощо;
- інші родичі ближчого ступеня;

Отже, особи, які зазначені у статтях Цивільного кодексу мають законні підстави на отримання земельної ділянки у спадок.

Спадкування земельної ділянки переходить до спадкоємців на загальних підставах, а також із збереженням її призначення. Процес спадкування відбувається за законом та заповітом. За заповітом спадкування відбувається після того, як є офіційне підтвердження смерті особи. Після чого нотаріус заводить спадкову справу за місцем проживання померлого.

За законом спадкування відбувається у тих випадках, коли відсутній заповіт або він визнаний недійсним.

Цікаво, що враховуючи той факт, що в умовах воєнного стану велика кількість громадян є переселенцями і певні території України перебувають під окупацією, то влада зробила більш спрощену процедуру спадкування.

Слід зазначити, що після введення воєнного стану Кабінет Міністрів України видав постанову «Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану» у якому визначено особливості реалізації своїх прав спадкоємцем [2]. Було встановлено, що на час воєнного стану перебіг строку для прийняття спадщини зупиняється.

За цією процедурою громадянин може звернутися до суду – якого нотаріуса щодо створення спадкової справи незалежно від того де проживала померла особа.

В умовах воєнного стану нотаріус може скласти спадкову справу без використання спадково реєстру, видача свідоцтв про право на спадщину можлива лише після реєстрації такої справи. За відновлення реєстру, нотаріус протягом п'яти днів має перевірити наявність спадкової справи. Потрібно зазначити факт того, що коли людина померла під час війни, то відкрити спадщину можна буде лише через пів року після закінчення війни.

Можна зробити висновок, що війна дійсно внесла певні корективи у діяльність нотаріусів і на сьогоднішній день на них покладено велике завдання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України: прийнятий 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
2. Про деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 164. *Офіційний вісник України*. 2022. № 25.
3. Земельний кодекс України: прийнятий 25 жовтня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3-4. Ст. 27.